

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Pazin

KLASA: 041-01/24-03/24
URBROJ: 613-20-24-9
Pazin, 16. listopada 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Istarski
demokratski sabor
za 2023.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	4
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	6
III.	REVIZIJA ZA 2023.	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	13
	Metode i postupci revizije	14
	Nalaz za 2023.	15
	Provedba naloga i preporuka	16

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Istarskog demokratskog sabora (dalje u tekstu: Stranka) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je stekla svojstvo pravne osobe upisom u Registar političkih stranaka u veljači 1990. Sjedište Stranke je Splitska 3, Pula.

Programskom deklaracijom Stranke (iz srpnja 1991.), utvrđena su politička načela i ciljevi Stranke. Cilj Stranke je da svojim djelovanjem, u sklopu višestranačkog sistema, potiče i razvija sve posebnosti i bogatstvo Istre i istarskih otoka kao regionalnog entiteta oblikovanog na osebujnom etničkom, gospodarskom i kulturnom bogatstvu i posebnosti. Također, Stranka se zalaže za ostvarenje ciljeva, isključivo demokratskim, nenasilnim putem uz dijalog i puno poštivanje drugih uvjerenja.

Statutom, koji je donio Sabor Stranke u srpnju 2014., uređeni su: članstvo i unutarnje ustrojstvo te tijela Stranke; prava i obveze članova Stranke; tijela upravljanja (način izbora i opoziva Predsjednika, zamjenika te članova pojedinih tijela Stranke, kao i trajanje mandata); način upravljanja imovinom te druga pitanja od interesa za članstvo i rad.

Prema Statutu, članom Stranke može postati svaki punoljetni, poslovno sposoban, državljanin Republike Hrvatske koji prihvaća Programsku deklaraciju i Statut. Član Stranke ne može biti član druge političke stranke, osim ako posebnom odlukom dopusti Savjet. Registar članova smatra se tajnom. Temeljni organizacijski oblik je podružnica, koja može biti općinska i gradska. Iznimno, prema odredbama Statuta, gradske podružnice mogu biti oblik povezivanja i organiziranja na području više jedinica lokalne samouprave, o čemu odluku donosi Savjet. Također, postoji i zajednica podružnica kao oblik povezivanja i organiziranja na području koje predstavlja društvenu cjelinu. Stranka ima 13 gradskih i 37 općinskih podružnica te devet zajednica podružnica, odnosno ukupno 59 organizacijskih jedinica.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su tijela, i to: Sabor, Savjet, Predsjedništvo, Garantni odbor, Predsjednik te Tajništvo. Mandat članova tijela je četiri godine.

Sabor Stranke čine članovi Savjeta i Garantnog odbora te fiducijari izabrani na skupštinama podružnica. Održava se najmanje jednom u dvije godine, a saziva ga Predsjedništvo. Obvezno se saziva nakon parlamentarnih izbora radi analize izbornih rezultata i izjašnjavanja o povjerenju Predsjedništvu. Sabor donosi Programsku deklaraciju i Statut, bira i razrješava Predsjednika i pet potpredsjednika te potvrđuje izbor članova Predsjedništva i Garantnog odbora.

Savjet je najviše tijelo Stranke između dva saziva Sabora, a čine ga Predsjedništvo, predsjednici podružnica, predsjednici zajednica podružnica te počasni predsjednik Stranke. Donosi opće akte i odluke, imenuje i razrješava Glavnog tajnika i zamjenika Glavnog tajnika te usvaja program rada, financijski plan i završni račun.

Predsjedništvo je izvršno političko tijelo Stranke. Rukovodi i izvršava odluke Sabora i Savjeta, predlaže kandidate za parlamentarne izbore, utvrđuje kandidate za županijske izbore, potvrđuje kandidate za općinske i gradske izbore, imenuje i razrješava tajnike, a čine ga Predsjednik, pet potpredsjednika, Glavni tajnik te članovi Predsjedništva izabrani na skupštinama zajednice podružnica. Također, članovi Predsjedništva su i župan i predsjednik Skupštine Istarske županije (ako su članovi Stranke), predsjednica Kluba žena i predsjednik Kluba mladih.

Garantni odbor je nadzorno tijelo Stranke, a sastoji se od članova koje izabere skupština zajednica podružnica. Garantni odbor nadzire materijalno-financijsko poslovanje te podnosi izvješće Savjetu za svaku kalendarsku godinu, donosi konačne odluke na žalbe unutar Stranke te odlučuje o usklađenosti svih odluka sa Statutom Stranke.

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku, rukovodi između sjednica Predsjedništva, saziva Predsjedništvo, usklađuje i potiče rad tijela Stranke te obavlja i druge poslove za koje ga ovlasti Savjet ili Predsjedništvo. Osoba ovlaštena za predstavljanje i zastupanje u 2023. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2024.) je Predsjednik Stranke Dalibor Paus, prof.

Tajništvo je izvršno tijelo koje čine Glavni tajnik, zamjenik Glavnog tajnika i četiri do osam tajnika. Provodi politiku te podnosi prijedlog tijelima o svim pitanjima, upravlja imovinom, donosi unutarnje akte iz područja radnih odnosa, odluku o članarini te obavlja i druge poslove za koje ga ovlaste Savjet ili Predsjedništvo. Glavni tajnik sudjeluje u pripremi i radu tijela Stranke, osigurava organizacijske, materijalne i tehničke uvjete za rad Stranke te je odgovoran za financijsko i pravno poslovanje Stranke.

Izbor čelništva i Predsjedništva Stranke, Garantnog odbora, Savjeta i Tajništva obavlja se tajnim glasovanjem. Članovi kluba zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru i članovi kluba vijećnika predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu biti i nezavisni kandidati. Predsjednik kluba treba biti član Stranke.

Osim Statuta, doneseni su i Pravilnik o registru članova u veljači 1998., Odluka o unutarnjem redu Tajništva Stranke u svibnju 2010., Izborni etički kodeks u studenome 2012., Etički kodeks u svibnju 2016., Pravilnik o proceduri zaprimanja računa, njihovoj provjeri i provedbi plaćanja u lipnju 2016. te Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu Ureda Stranke u siječnju 2020. i travnju 2023.

Stranka u 2023. ima osam zaposlenika.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti. Financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Računovodstvene poslove za Stranku obavlja računovodstveni servis. Odluke značajne za funkcioniranje Stranke donosi Predsjedništvo Stranke. Pravilnikom o proceduri zaprimanja računa, njihovoj provjeri i provedbi plaćanja (iz 2016.) utvrđene su procedure zaprimanja, kontrole, ovjeravanja i plaćanja računa te osobe odgovorne za provođenje navedenih procedura.

Za nadzor zakonitosti i ispravnosti materijalno-financijskog poslovanja zadužen je Garantni odbor, koji je u veljači 2024. obavio nadzor materijalno-financijskog poslovanja za 2023. te utvrdio da Stranka vodi financijsko poslovanje i poslovne knjige u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te da financijski izvještaji za 2023. realno i objektivno prikazuju položaj i rezultate poslovanja Stranke.

Etičkim kodeksom (iz 2016.), uređena su pitanja koja se odnose na odgovornost, obveze i pravila ponašanja članova Stranke, pravila postupanja tijekom raspravljanja i odlučivanja o odgovornosti i obvezama članova, stegovne mjere i izricanje stegovnih mjera. Članovi Stranke dužni su u okviru svojih nadležnosti osigurati ostvarivanje prava, poštovanje integriteta i dostojanstva članova bez diskriminacije ili povlašćivanja na osnovi dobi, nacionalnosti, etničke ili socijalne pripadnosti, jezičnog i rasnog podrijetla, političkih ili vjerskih uvjerenja, invaliditeta, obrazovanja, socijalnog položaja, spola, bračnog ili obiteljskog statusa, spolne orijentacije ili na bilo kojoj drugoj osnovi. Članovi koji se ne pridržavaju načela Etičkog kodeksa te koji pokušavaju utjecati na drugog člana Stranke u svrhu ostvarenja osobne koristi ili dobiti sebi ili drugim osobama čine povredu Etičkog kodeksa te se protiv njih izriču stegovne mjere. Tijekom 2023. nije bilo kršenja Etičkog kodeksa te stegovno tijelo nije zaprimilo niti jedan zahtjev za izricanje stegovnih mjera.

Stranka vanjsku komunikaciju provodi održavanjem javnih skupova i tribina, medijskim aktivnostima (priopćenja, davanje izjava i održavanje tiskovnih konferencija), javnim priopćenjima putem društvenih mreža i mrežnih stranica te održavanjem tradicionalnih manifestacija. Dokumenti i informacije o političkom djelovanju Stranke objavljeni su na mrežnim stranicama Stranke. Za unutarnju komunikaciju koristi mobilne aplikacije i e-poštu.

Planiranje

Program rada i Financijski plan Stranke za 2023. doneseni su i usvojeni na sjednici Savjeta u prosincu 2022., a njihove izmjene u prosincu 2023.

Financijskim planom planirani su prihodi i rashodi u iznosu od 460.000,00 eura. Izmjenama Financijskog plana planirani su prihodi u iznosu od 457.000,00 eura, što je 3.000,00 eura ili 0,7 % manje u odnosu na Financijski plan te rashodi u iznosu od 460.000,00 eura (u jednakom iznosu kao i u Financijskom planu, ali uz obavljenu preraspodjelu pojedinih skupina rashoda). Također, planirano je i korištenje dijela viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 3.000,00 eura. Planirani prihodi odnose se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 249.300,00 eura i državnog proračuna u iznosu od 165.700,00 eura, prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu od 32.800,00 eura, druge prihode u iznosu od 8.000,00 eura te prihode od financijske imovine u iznosu od 1.200,00 eura. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 280.000,00 eura, rashode za zaposlene u iznosu od 163.000,00 eura, rashode amortizacije u iznosu od 5.000,00 eura, financijske rashode u iznosu od 3.500,00 eura, rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 500,00 eura te druge rashode u iznosu od 500,00 eura. Također, planirana je i nabava uredske opreme i računalnih programa, kao i ulaganja u tuđu imovinu u najmu u ukupnom iznosu od 7.500,00 eura.

Programom rada za 2023. i njegovim izmjenama planirani su ciljevi Stranke, aktivnosti potrebne za ostvarenje planiranih ciljeva te financijska sredstva za provođenje planiranih aktivnosti. Za izvršenje aktivnosti predviđenih Izmjenama Programa rada za 2023. planirana su sredstva u iznosu od 460.000,00 eura (sastoje se od planiranih rashoda u iznosu od 452.500,00 eura i planiranih ulaganja u dugotrajnu imovinu u iznosu od 7.500,00 eura).

Odnose se na redovno poslovanje Stranke u iznosu od 414.970,00 eura, unaprjeđenje odnosa Stranke s javnošću (informiranje putem mrežnih stranica, organiziranje konferencija za medije, ispitivanje javnog mijenja, organiziranje i pripremanje medijskih istupa predstavnika Stranke) u iznosu od 17.700,00 eura, organiziranje događanja (obilježavanje godišnjice rada Stranke, sjednica Sabora Stranke, obilježavanje Međunarodnog dana žena) u iznosu od 15.580,00 eura, međunarodne aktivnosti Stranke (sudjelovanje u radu međunarodnih organizacija, suradnja s inozemnim zakladama i drugim organizacijama, aktivnosti ureda zastupnika u Europskom parlamentu, suradnja s inozemnim političkim strankama) u iznosu od 7.700,00 eura te redovne aktivnosti Kluba mladih i Kluba žena u iznosu od 4.050,00 eura.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2023. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji za 2023., Program rada i Financijski plan za 2023., Izmjene Programa rada i Financijskog plana za 2023. te Izvješće o primljenim donacijama tijekom godine dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku (28. veljače 2024.), a ispravljeni financijski izvještaji (u dijelu koji se odnosi na izvanbilančne zapise) 11. srpnja 2024., unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Podaci iskazani u objavljenim ispravljenim financijskim izvještajima istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 451.971,85 eura, što je 1.683,87 eura ili 0,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 5.028,15 eura ili 1,1 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	144.948,57	165.576,12	114,2
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	255.447,74	242.477,76	94,9
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	52.636,67	36.227,99	68,8
4.	Drugi prihodi	622,74	7.689,98	1 234,9
	Ukupni prihodi	453.655,72	451.971,85	99,6

Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim prihodima imaju prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 242.477,76 eura ili 53,7 % te prihodi iz državnog proračuna u iznosu od 165.576,12 eura ili 36,6 %.

Svi drugi prihodi iznose 43.917,97 eura i čine 9,7 % ukupno ostvarenih prihoda.

U odnosu na prethodnu godinu, značajnije su manje ostvareni prihodi od članarina i članskih doprinosa za 16.408,68 eura ili 31,2 % jer je u rujnu 2023. donesena nova Odluka o članarinama te su uplatnice za plaćanje članarine poslane tek koncem prosinca 2023.

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 165.576,12 eura, a odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke. Ostvareni su u skladu s odredbom članka 6., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, kojom je propisano da pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru i nezavisni zastupnici. U prosincu 2022. te ožujku i srpnju 2023. Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora donio je odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 146/22, 37/23 i 73/23), prema kojima je dio sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika u 2023. osiguran u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2023. U skladu s navedenim odlukama, Stranci su raspoređena sredstva za dva zastupnička mjesta u Hrvatskom saboru u iznosu od 165.576,12 eura. Sredstva su doznačena na središnji račun Stranke.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni u iznosu od 242.477,76 eura odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke. Ostvareni su u skladu s odredbama članka 6. i 7. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, kojima je propisano da pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave. Visina sredstava za redovito financiranje političkih stranaka utvrđena je odlukama predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sredstva su doznačena u skladu s odlukama (osim Općine Višnjan – Visignano koja je dio sredstava za redovito financiranje političkih stranaka za 2023. doznačila u lipnju 2024.). Koncem 2023. Stranka ima 209 vijećnika u predstavničkim tijelima općina, gradova i županija (122 u općinama, 66 u gradovima te 21 u županijama).

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 36.227,99 eura. Odnose se na prihode od dodatne članarine u iznosu od 22.626,52 eura, dopunske članarine u iznosu od 8.890,30 eura i osnovne članarine u iznosu od 4.711,17 eura. Navedeni prihodi ostvareni su u skladu s odredbama Statuta Stranke, a način prikupljanja i raspodjela članarina utvrđeni su Odlukom o članarini, koja se primjenjivala od siječnja 2018. te Odlukom o članarini, koju je Tajništvo Stranke donijelo u rujnu 2023. (primjenjuje se od 1. studenoga 2023.).

Navedenom Odlukom koja je u primjeni od 1. studenoga 2023., između ostalog, utvrđena je vrsta i visina članarina, obveznici plaćanja te način plaćanja i kriteriji raspodjele sredstava prikupljenih od članarina. Članarina se sastoji od osnovnog, dodatnog i dopunskog dijela. Osnovni dio članarine u iznosu od 20,00 eura godišnje obvezni su plaćati: Predsjednik i članovi Predsjedništva Stranke; članovi Garantnog odbora i Tajništva; predsjednik i članovi predsjedništva podružnice i zajednica podružnica te fiducijari podružnice; predsjednik, članovi Predsjedništva te fiducijari ogranaka; predsjednica i članice predsjedništva Kluba žena, Kluba mladih te Kluba seniora; vijećnici u gradskim i općinskim vijećima te obveznici plaćanja dodatne i dopunske članarine. Dodatni dio članarine obvezni su plaćati članovi koji u radnom odnosu obavljaju državne i javne dužnosti, i to u mjesečnim iznosima od 30,00 eura do 200,00 eura ovisno o funkciji koju obnašaju. Nadalje, dopunski dio članarine plaćaju članovi koji ostvaruju naknadu koja proizlazi iz mandata Stranke (vijećnici u županijskim skupštinama, u gradskim i općinskim vijećima te članovi nadzornih odbora i upravnih vijeća javnih poduzeća, ustanova, trgovačkih društava, agencija, fondova te drugih organizacija i institucija). Članarine se uplaćuju na središnji račun Stranke. Prihodi od članarina pripadaju podružnicama iz koje je članarina uplaćena, a koriste se za financiranje izborne promidžbe za lokalne izbore i aktivnosti podružnica.

Ustrojena je analitička evidencija obveznika plaćanja osnovne, dopunske i dodatne članarine. Obveza i način vođenja evidencija o primljenim članarinama i izdavanju potvrda propisani su Pravilnikom o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19). Za primljene članarine vođene su propisane evidencije i izdane potvrde.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni u iznosu od 7.689,98 eura odnose se na naplaćena potraživanja iz prethodnih godina po međustranačkim sporazumima s političkom strankom – koalicijskim partnerom (Zeleni savez) u iznosu od 3.836,83 eura, naknadu troškova izborne promidžbe za izbor članova vijeća mjesnih odbora u iznosu od 1.500,00 eura, zatezne kamate u iznosu od 2.015,88 eura, naknadu troškova ovršnog postupka u iznosu od 323,51 euro te kamate na oročena sredstva i depozite po viđenju u iznosu od 13,76 eura.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 413.778,45 eura, što je 25.686,49 eura ili 6,6 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 46.221,55 eura ili 10,1 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	158.365,12	162.562,70	102,7
2.	Materijalni rashodi	219.461,15	243.709,28	111,0
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	247,13	12.685,82	5 133,3
2.2.	Drugi materijalni rashodi	219.214,02	231.023,46	105,4
3.	Rashodi amortizacije	6.218,46	5.486,93	88,2
4.	Financijski rashodi	3.117,11	2.019,54	64,8
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	930,12	0,00	-
	Ukupni rashodi	388.091,96	413.778,45	106,6
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	453.655,72	451.971,85	99,6
	Višak prihoda	65.563,76	38.193,40	58,3

Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 243.709,28 eura ili 58,9 % i rashode za zaposlene u iznosu od 162.562,70 eura ili 39,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi iznose 7.506,47 eura ili 1,8 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu, više su ostvareni rashodi za zaposlene za 4.197,58 eura ili 2,7 % zbog povećanja koeficijenta složenosti poslova za obračun plaća (u travnju 2023.). U okviru materijalnih rashoda više su ostvareni rashodi za promidžbu i informiranje za 12.438,69 eura ili 5 033,3 % zbog ostvarenih rashoda za oglašavanje putem elektroničkih medija (prethodne godine nisu bili ostvareni) i rashoda za reprezentaciju za 6.202,89 eura ili 62,1 % zbog pojačanih aktivnosti vezanih za izbor članova vijeća mjesnih odbora. Financijski rashodi manji su za 1.097,57 eura ili 35,2 % jer u 2023. nisu plaćane kamate po kratkoročnom kreditu s obzirom na to da je kredit u cijelosti otplaćen u ugovorenom roku (u svibnju 2022.).

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 162.562,70 eura. Odnose se na rashode za plaće u iznosu od 139.490,00 eura, doprinose na plaće u iznosu od 20.514,52 eura te druge rashode za zaposlene (božićnice, jubilarne nagrade i dar za dijete) u iznosu od 2.558,18 eura. Plaće su obračunane u skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Ureda Stranke, Pravilnika o radu, Odluke o vrednovanju radnih mjesta djelatnika u Uredu Stranke te Pravilnika o stimulaciji i nagrađivanju rada djelatnika.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje u iznosu od 12.685,82 eura odnose se na oglašavanje putem elektroničkih medija (društvenih mreža, *web banner* te na lokalnim radijskim stanicama povodom izbora članova vijeća mjesnih odbora za gradove Poreč – Parenzo i Pazin) u iznosu od 11.569,52 eura te oglašavanje putem tiskanih medija (povodom božićnih i novogodišnjih blagdana) za redovno poslovanje Stranke u iznosu od 1.116,30 eura.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 231.023,46 eura. Odnose se na intelektualne i osobne usluge (usluge poslovno-komunikacijskog savjetovanja, odnosi s javnošću, usluge izrade kreativnog koncepta nove platforme Stranke, istraživanje javnog mijenja u VIII. izornoj jedinici (područje Istarske županije i zapadni dio Primorsko-goranske županije), usluge pripreme za izbornu skupštinu Stranke te analiza i obrada dokumenata i članaka, knjigovodstvene usluge te usluge odvjetnika i pravnog savjetnika) u iznosu od 90.942,61 euro, zakupnine i najamnine u iznosu od 33.923,98 eura, rashode za materijal i energiju u iznosu od 23.776,46 eura, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 23.271,02 eura, rashode reprezentacije u iznosu od 16.198,64 eura, ostale usluge (grafičke i tiskarske te usluge dizajna) u iznosu od 12.432,81 euro, međunarodne članarine u iznosu od 8.130,62 eura, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 7.954,19 eura, komunalne usluge u iznosu od 5.897,85 eura, naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično u iznosu od 2.767,08 eura, računalne usluge u iznosu od 1.642,21 euro, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 1.434,57 eura te druge nespomenute materijalne rashode (naknade osobama izvan radnog odnosa, premije osiguranja, administrativni i drugi troškovi) u ukupnom iznosu od 2.651,42 eura.

Zakupnine i najamnine u iznosu od 33.923,98 eura odnose se na zakup poslovnih prostora i najam opreme. Stranka ima u zakupu 12 poslovnih prostora koje koristi (sjedište Stranke, deset gradskih i jedna općinska podružnica) na temelju zaključenih ugovora i dodataka ugovorima.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni u iznosu od 5.486,93 eura odnose se na obračunanu amortizaciju za imovinu u uporabi. Amortizacija je obračunana po stopama amortizacije koje su propisane Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni u iznosu od 2.019,54 eura odnose se na usluge banaka i platnog prometa u iznosu od 1.989,89 eura i zatezne kamate u iznosu od 29,65 eura.

– Višak prihoda

Višak prihoda za 2023. iznosi 38.193,40 eura. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 194.210,80 eura te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 232.404,20 eura.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 394.457,68 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja 2023.	31. prosinca 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	6.424,70	7.163,40	111,5
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	1.206,70	538,75	44,6
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	5.218,00	6.624,65	127,0
2.	Financijska imovina	449.434,48	387.294,28	86,2
2.1.	Novac u banci i blagajni	206.006,39	246.320,72	119,6
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	17.690,22	15.452,09	87,3
2.3.	Potraživanja za prihode	224.895,48	124.841,53	55,5
2.4.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	842,39	679,94	80,7
	Ukupno imovina	455.859,18	394.457,68	86,5
3.	Obveze	261.648,42	162.053,48	61,9
3.1.	Obveze za rashode	39.405,54	37.211,95	94,4
3.2.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	222.242,88	124.841,53	56,2
4.	Vlastiti izvori	194.210,76	232.404,20	119,7
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	455.859,18	394.457,68	86,5
	Izvanbilančni zapisi	213.574,36	213.574,36	100,0

Ukupna vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2023. manja je u odnosu na stanje iskazano početkom 2023. za 61.401,50 eura ili 13,5 %. Na smanjenje vrijednosti imovine najvećim je dijelom utjecalo smanjenje potraživanja za članarine za 103.695,55 eura ili 46,7 %, a na smanjenje vrijednosti obveza i vlastitih izvora smanjenje odgođenog plaćanja rashoda i prihoda budućih razdoblja za 97.401,35 eura ili 43,8 % zbog otpisanih nenaplaćenih potraživanja za članarine.

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu od 7.163,40 eura odnosi se na uredski namještaj i opremu u iznosu od 6.624,65 eura te ulaganja u poslovne prostore koje Stranka ima u zakupu u iznosu od 538,75 eura.

Financijska imovina u iznosu od 387.294,28 eura odnosi se na novčana sredstva na računu poslovne banke u iznosu od 246.320,72 eura, potraživanja za prihode u iznosu od 124.841,53 eura, druga potraživanja (od političkih stranaka – koalicijskih partnera na temelju zaključenih međustranačkih ugovora o zajedničkom financiranju izborne promidžbe na lokalnim izborima iz 2021.) u iznosu od 15.452,09 eura te rashode budućih razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu od 679,94 eura.

Potraživanja za prihode odnose se na potraživanja od članarina u iznosu od 118.547,33 eura i potraživanje od Općine Višnjani – Visignano za redovito financiranje političkih stranaka za III. i IV. kvartal za 2023. u iznosu od 6.294,20 eura. Od ukupno iskazanih potraživanja (za prihode i druga – od koalicijskih partnera) u iznosu od 140.293,62 eura, na 31. prosinca 2023. dospjela su potraživanja u iznosu od 122.686,98 eura ili 87,5 %. Do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2024.) naplaćena su potraživanja u iznosu od 12.360,56 eura ili 8,8 % ukupno iskazanih potraživanja.

Potraživanja od članarina u iznosu od 118.547,33 eura ili 84,5 % ukupnih potraživanja odnose se na potraživanja od osnovne članarine u iznosu od 67.656,12 eura, dopunske članarine u iznosu od 25.785,88 eura te dodatne članarine u iznosu od 25.105,33 eura. U odnosu na početak godine, manja su za 103.695,55 eura ili 46,7 %. Dospjela potraživanja od članarina koncem 2023. iznose 116.392,78 eura. Do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2024.) spomenuta potraživanja naplaćena su u iznosu od 3.690,32 eura. Prema odredbama članka 8., stavaka 1. i 2. Odluke o članarini iz rujna 2023., Predsjedništvo podružnica zaduženo je za naplatu i kontrolu naplate članarina na području svoje podružnice, a Tajništvo Stranke za naplatu i kontrolu naplate članarina od zastupnika u Hrvatskom saboru i u Europskom parlamentu. Analitičku evidenciju članarina vodi Tajništvo Stranke. Koncem prosinca 2023. Tajništvo Stranke donijelo je Odluku o otpisu nenaplaćenih potraživanja za članarine, kojom se otpisuju nenaplaćena potraživanja za članarine od 2018. do 2023. u ukupnom iznosu od 116.533,95 eura (osnovna članarina u iznosu od 106.275,14 eura, dopunska članarina u iznosu od 4.406,57 eura i dodatna članarina u iznosu od 5.852,24 eura). U spomenutoj Odluci se, između ostalog, navodi kako bi prisilna naplata potraživanja za članarine trajala godinama te bi uzrokovala znatno više troškove od ukupne vrijednosti navedenih potraživanja i ne bi osigurala uspješnu naplatu. Nadalje, značajan dio članova Stranke su studenti i umirovljenici te uzimajući u obzir zahtjevnu globalnu situaciju, Tajništvo smatra da bi pokušaj prisilne naplate potraživanja za članarine imao negativan učinak. U srpnju 2024. članovima Stranke upućeni su podsjetnici o neplaćenju dopunske i dodatne članarine.

Obveze u iznosu od 162.053,48 eura odnose se na odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućih razdoblja u iznosu od 124.841,53 eura (od članarina u iznosu od 118.547,33 eura i od Općine Višnjan – Visignano za redovito financiranje političkih stranaka za III. i IV. kvartal 2023. u iznosu od 6.294,20 eura) te obveze za rashode u iznosu od 37.211,95 eura (obveze prema dobavljačima u iznosu od 17.114,02 eura, obveze za zaposlene u iznosu od 13.654,66 eura, obveze po zaključenim međustranačkim ugovorima s političkim strankama – koalicijskim partnerima iz 2021. u iznosu od 5.331,07 eura, naknade troškova zaposlenima i osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 579,83 eura, obveze za uplatu poreza na dodanu vrijednost u iznosu od 396,21 euro te predujmove za unaprijed plaćene članarine u iznosu od 136,16 eura). Koncem 2023. dospjele obveze (prema dobavljačima) iznose 4.206,24 eura. Do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2024.) podmirene su obveze u iznosu od 29.835,93 eura ili 18,4 % ukupno iskazanih obveza (prema dobavljačima u iznosu od 15.070,02 eura, za plaće i doprinose u iznosu od 13.654,66 eura, naknade troškova zaposlenima i ostalim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 578,88 eura, za uplatu poreza na dodanu vrijednost u iznosu od 396,21 euro te za predujmove za unaprijed plaćene članarine u iznosu od 136,16 eura).

Vlastiti izvori koncem 2023. iskazani u iznosu od 232.404,20 eura odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

Izvanbilančni zapisi u iznosu od 213.574,36 eura odnose se na dane instrumente osiguranja plaćanja (zadužnice) u iznosu od 174.530,29 eura te vozila i uredsku opremu u najmu u iznosu od 39.044,07 eura.

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 22. svibnja do 16. listopada 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
3. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja
5. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22)
6. Statut (srpanj 2014.)
7. Financijski plan za 2023. (prosinac 2022.) te Izmjene Financijskog plana za 2023. (prosinac 2023.)
8. Program rada Stranke za 2023. (prosinac 2022.) te Izmjene Programa rada za 2023. (prosinac 2023.)

9. Pravilnik o proceduri zaprimanja računa, njihovoj provjeri i provedbi plaćanja (lipanj 2016.)
10. Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu Ureda Stranke (siječanj 2020. i travanj 2023.)
11. Pravilnik o radu (prosinac 2013. i siječanj 2020.)
12. Pravilnik o stimulaciji i nagrađivanju rada djelatnika (siječanj 2020.)
13. Odluka o vrednovanju radnih mjesta djelatnika u Uredu Stranke (siječanj 2020.)
14. Odluka o članarini (prosinac 2017. i rujan 2023.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima. Provjerena je provedba preporuke iz prošle revizije koja je obavljena za 2022.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2023. nisu utvrđene nepravilnosti.

Stranka prihvaća Nalaz Državnog ureda za reviziju.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2022., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2023. utvrđeno je da je postupljeno prema preporuci.

U tablici u nastavku navodi se preporuka (P) iz prošle revizije i njezin status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
1.	Potraživanja	2021. 2022.	P	Poduzimati učinkovite mjere za naplatu potraživanja od članarina kako bi se osigurala dostatna sredstva za pravodobno podmirenje preuzetih obveza.	30. lipnja 2024.	provedeno

1.2. *Stranka se nije posebno očitovala na preporuku iz prošle revizije, ali je u Očitovanju navela kako prihvaća Nalaz Državnog ureda za reviziju.*